PRESS JUDICATA

JURIDISKA FÖRENINGEN I UPPSALAS TIDNING
NUMMER 2 / 2018

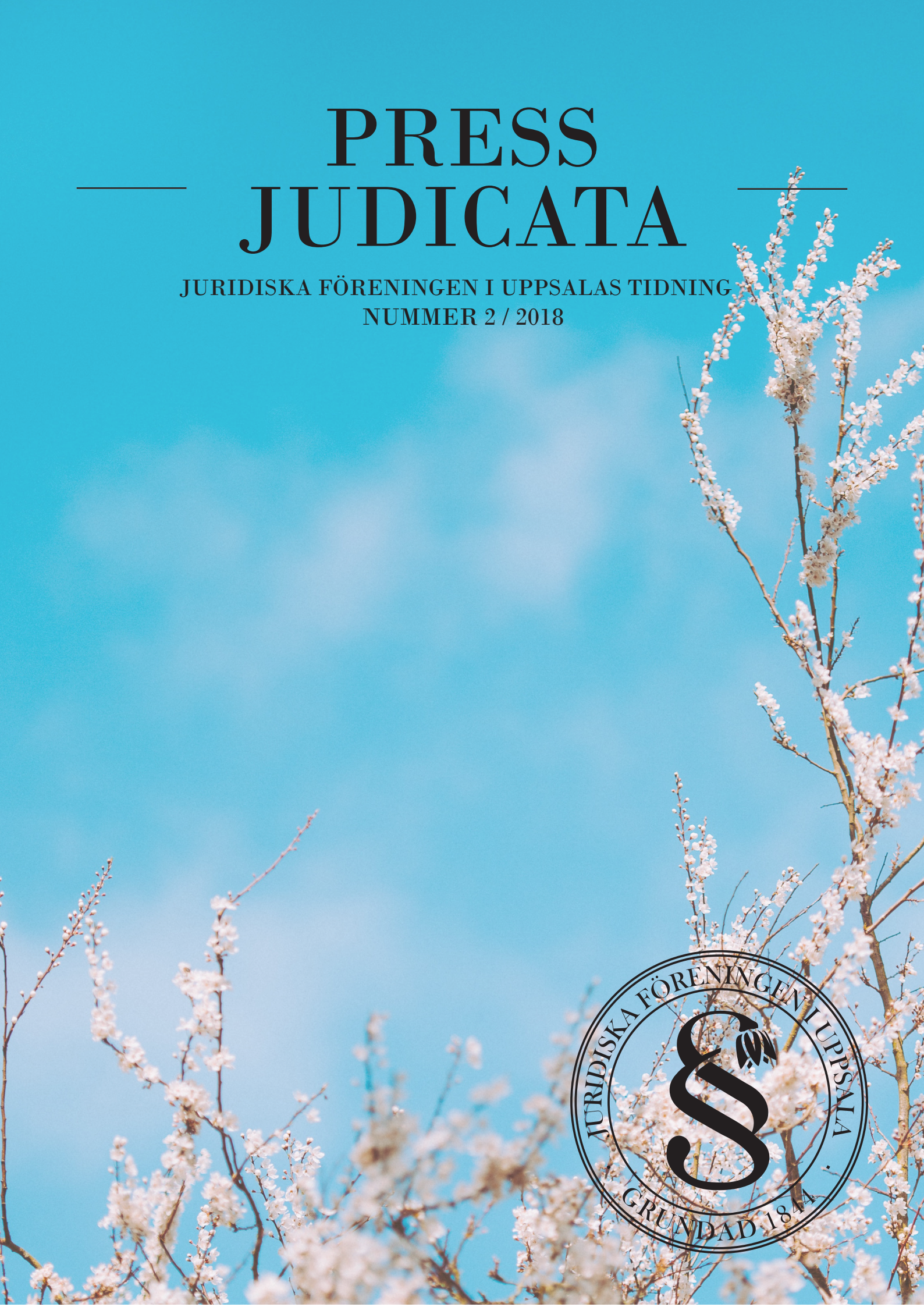

Your career. Our passion.

You have a goal: a career step that takes you further. We have a promise: to reward your commitment by investing in your skills and development. Here at Roschier we are advisors with a strong purpose. Determined and ambitious people who rise to the challenge and never stop learning. Who get deeply involved, dig in, and don't give up until we succeed. Who ensure advice that reaches beyond the obvious by working closely with our clients, making their reality our own. Does that sound like you?

Look no further. Take a look at www.roschier.com

ROSCHIER

05 **Chefredaktören har ordet**
Vår bästa tid är nu?

07 **Hälsning från presidiet**
Se nu tittar solen fram igen...

08 **Kort om nämndemän**
Apropå en incident i Solna

10 **Studierådet informerar**
Förändring av T7-T9?

12 **PJ möter T1-podden**
Bremdal och K. Dahlin

15 **Rätt och etikett**
Tips inför t.ex. sista april

19 **Grundlagsändring?**
Allt du behöver veta

22 **Lunchjuristen**
Glassar runt i vårvärmen

Framsides- och innehållsförteckningsbild: unsplash.com.

OM PRESS JUDICATA

Redaktionen

”Vad har du för storslagna valborgsplaner?”

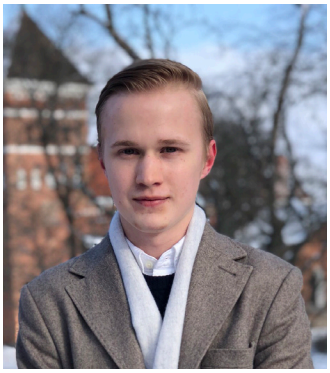

Morgan Ödman
Chefredaktör
”Frysa, köa, frysa, köa, frysa, köa, frysa...”

Alexander Zanton
Bitr. chefredaktör
”Tillämpa sidorna 15-17 i detta nummer.”

Magnus Jansson
Layoutansvarig
”Äta glass för att dämpa pluggångesten.”

Ella von Melen
Bitr. layoutansvarig
”Begå grilldebut!”

Huvudsamarbetspartner

CEDERQUIST

Samarbetspartners

VINGE
ROSCHIER
MANNHEIMER SWARTLING
hamilton
Linklaters
WHITE & CASE
HANNES SNELLMAN
Gernandt & Danielsson

Tryck och bokbinderi:
Mecenat AB

Ansvarig utgivare:
Matilda Lindgren
kommunikation@jf-uppsala.se

Besöksadress
Övre Slottsgatan 3
753 11 Uppsala

Kontakt:
redaktion@jf-uppsala.se
www.jf-uppsala.se

Kontor
Övre Slottsgatan 6
753 11 Uppsala

Chefredaktören har ordet

Var hälsad medstudent!

I förra numrets ledartext skrev jag att den fruktansvärda vargavintern vi har genomlidit visade tecken på att avta. Ack så fel jag hade. Kylan har bitit sig kvar liksom ångesten inför en promemoria man skulle ha påbörjat två veckor tidigare. Men, i skrivande stund skiner solen över Uppsala och även om nattemperaturerna fortfarande synes vara importerade från Svalbard, finns en värme i dagssolen som ingjuter en förhoppning om i vart fall plusgrader under valborgsfirandet.

Det var det om vädret. Vad har vi skrivit om i detta nummer då? Jo, som vanligt har vi fyllt tidningen med allehanda spännande uppslag om allt mellan himmel och jord. Bland mycket annat har vi intervjuat Patrik Bremdal och Moa Kindström Dahlin, radarparet bakom T1-podden, författat en guide till hur juris studeranden får (rättsligt) och bör (moraliskt) bete sig i valborgsvimlet samt uttryckt vårt förakt för lekmannadomare i allmänhet och ”skandal-domen” från Solna tingsrätt i synnerhet.

Så mycket mer vet jag inte om jag vill få sagt här. Jag kan passa på att tacka dem som gav oss massa positiv feedback efter förra numret, det värmer en nybliven chefredaktörs hjärta något alldeles oerhört.

Jo! En sak till. Till alla förstaårsjurister som inte än har upplevt valborgsfirandet i Uppsala. You’re in for a treat. Det kan bäst beskrivas som fyra dagar av febrilt festande i tid och otid. Oroa er icke dock, jag tänker inte hålla någon moralpredikan om att ni ska dricka med måtta eller dylikt, det är helt upp till var och en. Men jag råder er att kämpa emot eventuell huvudvärk och tunga ögonlock efter en slirig skvalborg för att uppleva så mycket som möjligt av hela härligheten. Klä er varmt och medtag solglasögon, regnponcho, favoritbrygden och ett glatt humör så kommer ni få ett minne för livet. I vart fall det ni kommer ihåg. *Editor in chief drops mic*

Fridens liljor,
Morgan Ödman

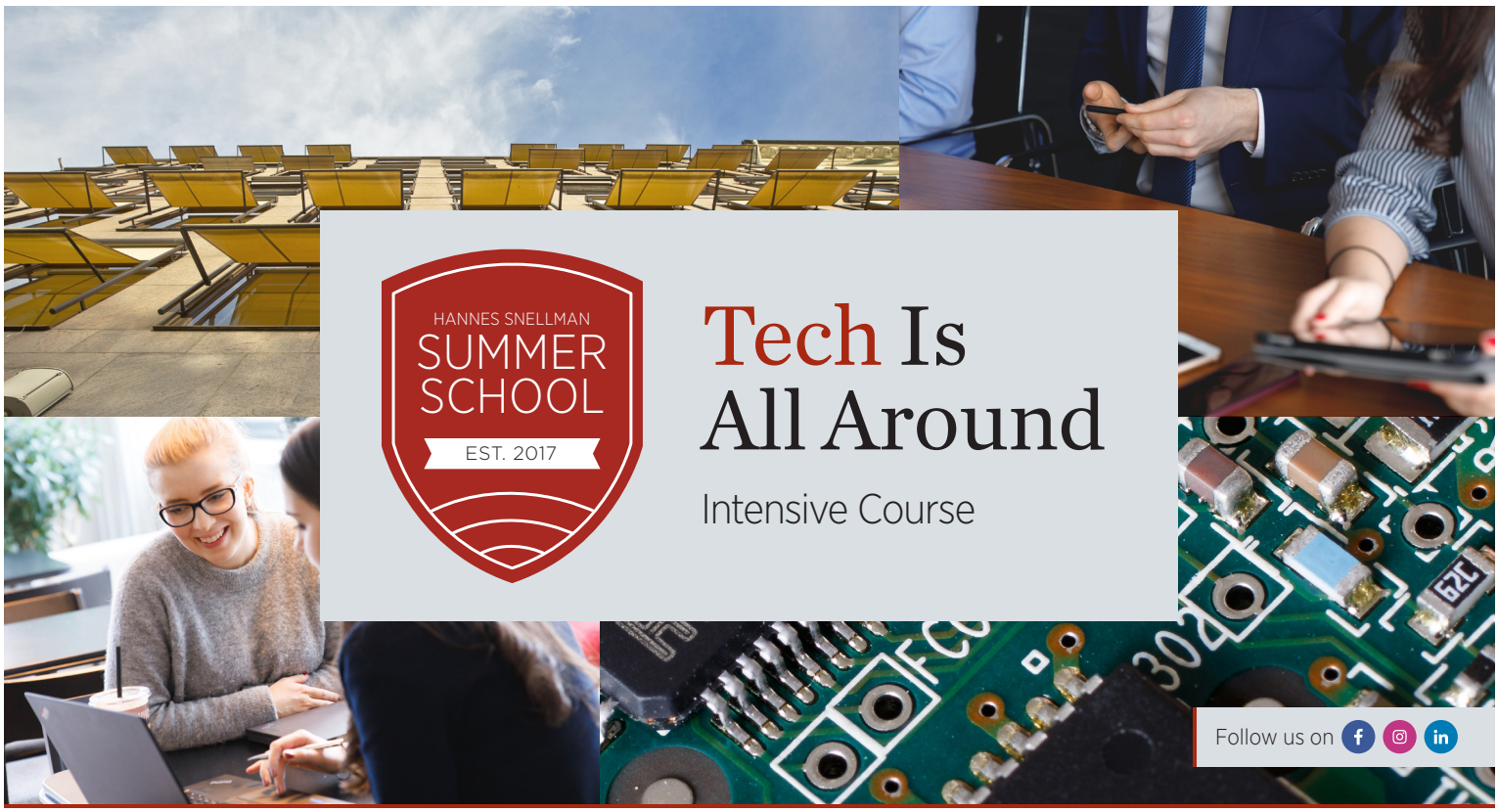

Welcome to Hannes Snellman Summer School 2018!

This year's topic is Tech Is All Around – An Intensive Course on How Tech Affects Contracts and Negotiations. We are getting used to technology taking the centre stage and driving change in corporations' business models and strategies. What may have worked in the past simply does not cut it in today and tomorrow's fast-evolving environment. This affects everyone, and lawyers play an important role in making things happen in a viable way.

If you want to find out more about the impact that tech has on contracts and negotiations and what this can mean in practice for you as a future lawyer, make sure to apply to Hannes Snellman Summer School!

What:

Hannes Snellman Summer School is a two-day event featuring lectures and discussions by practitioners from the legal and corporate world as well as networking with other Nordic law students and experienced experts from, for example, Hannes Snellman.

When:

23-24 August 2018

Where:

Hannes Snellman, Kungsträdgårdsgatan 20, Stockholm (the cost of travel and accommodation will be covered for those not living in Stockholm who are selected into the programme)

For whom:

Hannes Snellman Summer School is aimed at Swedish and Finnish law students who have already completed at least two years of study.

How to apply:

Please submit a free-form application by 15 April 2018 on our website: **www.hannessnellman.com/careers/vacant-positions**

In your short free-form application, we would like you to describe:

1. why you are interested in the topic
2. what your expectations for the Hannes Snellman Summer School are.

You do not need to have any previous studies on the topic in order to apply. We are looking for law students with a genuine interest in the topic!

More information about the speakers and the programme will be uploaded frequently to the Summer School website: **careers.hannessnellman.com/sweden/summer-school-2018**

Apply now!

HANNES SNELLMAN

Bästa Uppsalajurister!

Det är märkligt det där att varje vår är det en vecka när man helt plötsligt bara slås av "hur ljust det börjar bli om dagarna". I skrivande stund, den näst sista veckan i mars, är det just den veckan. Det är så påtagligt att det börjar bli vår när juriststudenten går från en zombieliknande varelse med pluggångest till en glad, skuttande, lycklig varelse med pluggångest. Samtidigt är juriststudenterna, eller kanske snarare vi i presidiet, experter på att dra fram vinterjackan vid minsta lilla vindpust. Vi har även båda tänkt att det trots allt vore bra att skaffa broddar på skorna för att undvika de lömska isfläckarna som tycks lura lite här och var. Världen är lömsk, face it.

(Är det inte väldigt typiskt att alltid inleda med att prata om vädret?)

Apropå lömskhet, snart är det dags för den årliga innebandyturneringen Culpa cup, och styrelselaget laddar upp med att kolla Youtube-videos på hur man fäller någon utan att bli utvisad (facit: man gör det när domaren kollar bort). Vad vi inte har i bollkänsla och fart väger vi upp med lömska tjuvnyp, fysik och att backa så långt in i målet som det bara går för är målburen helt igentäppt går det nämligen inte att göra mål. Vårt mål med årets upplaga av cupen är att inte komma sist och att försöka göra mål i minst tre matcher. Oddsen för att detta sker är inte LÅGA. Place your bets, people.

Förutom att vi ska visa exakt varför våra idrottskarriärer aldrig riktigt tog FART, så har vi andra grejer på gång i april, varav en av de största är vår Aprilstämma. På årets första ordinarie stämma kommer det väljas människor (OBS, det är inte ett krav enligt stadgan) till 86 ämbeten. Att vi kommer välja en ny ordförande är kul på sitt sätt, men det riktigt roliga är bredden på ämbeten som kommer få nya innehavare. Det finns något för alla. Vill du vara med och påverka din studiemiljö kan du söka ledamot i Studierådet, vill du leda en kör så kan du ansöka om att bli ansvarig för JF:s vokalensemble, och om du vill ha mer kontakt med arbetsmarknaden så är arbetsmarknadsgruppen (inte helt överraskande) något för dig. Det finns till och med möjlighet att få bidra till den här anrika tidskriften som biträdande chefredaktör eller biträdande layoutansvarig. Nu får ni ursäkta det här brandtalet (vi har en viss förkärlek för brandtal), men vi är så väldigt stolta över vår studentkår och alla som är engagerade i den att det är inte riktigt går att hålla tillbaka.

April är generellt en hektisk månad. Utöver stämman är det mycket representation och möten. Ordförande kommer åka till Gotland för att tillsammans med de andra kårerna i Uppsala hälsa på Gotlands studentkår RINDI. Alla kårerna vid Uppsala universitet samarbetar tätt för att kunna göra utbildningen vid universitetet så bra som det bara går. Utöver det så arbetar vi själva, eller ja, Studierådet främst, med att göra juristutbildningen den bästa i norden. Det arbetet tar aldrig slut utan kommer fortsätta terminen ut.

Något ologiskt att börja med vad som komma skall kanske ni tycker, full disclosure: det var bara för att vi blev så nöjda med den lömska övergången. Ni undrar säkert om det har hänt något roligt hittills under våren också? Jodå, P3-gasquen, som JF anordnar tillsammans med ekonomerna och medicinarna, ägde rum i början av mars. JF har också deltagit i Juridiska fakultetens forskning- och utbildningsdag där det diskuterades likabehandling, bemötande i och utanför seminariesalen samt diskriminering. Utöver det var Studierådet med på ett seminarium om teknik och pedagogik på Harvard Law School vilket gav oss spännande perspektiv på juristutbildningen i Uppsala.

Den här texten har verkligen inte haft någon röd tråd, men låt för oss för en stund låtsas som att den hade det. Ja, ni hör ju, livets lömskhet till trots, är vi väldigt glada för att vi går mot ljusare tider. Det är nu ramslöken kommer, tillsammans med den svenska sparrisen, färskpotatisen och rabarbern! Om det är något vi har lärt oss så är det att livet blir mycket bättre med kokt färskpotatis, stekt sparris och rabarberpaj. Så ta med er det och förgyll denna vår med detta budskap.

Till sist vill vi avsluta med ett citat som vi tycker beskriver juriststudentens sinnestillstånd en fredagseftermiddag ganska bra:

"Of course it's happening inside your head, Harry. Why should that mean that it's not real?"
— Albus Dumbledore

Med längtan efter rabarberpaj och varma kramar,

Agnes "Empa" Emborg, Ordförande
Andreas "Ante" Larsson, Vice ordförande

Lekande män i domstolarna?

- ännu ett inlägg i nämndemannadebatten

Den så kallade ”skandaldomen” från Solna tingsrätt, där en man friades från åtal för misshandel på sin hustru av en djupt oenig domstol och baserat på särskilt besynnerliga domskäl, har blåst nytt liv i debatten om nämndemannasystemets vara eller icke vara. Att domen är ett rättshaveri av sällan tidigare skådade proportioner och resultatet av en sekteristisk och, på ren svenska, vidrig kvinnosyn som inte har någonting att göra i en demokratisk rättsstat, än mindre i våra domstolar, är ställt utom tvivel. Men säger domen något om nämndemannasystemet som sådant, och i så fall vad? Bör vi helt avskaffa nämndemannasystemet till förekommande av liknande domar i fortsättningen, eller är systemet med lekmannadomare uppburet av skäl som berättigar dess existens även i fortsättningen? Om detta råder det djup oenighet i det offentliga samtalet.

Undertecknad vill därför ta tillfället i akt att presentera och diskutera de skäl som ofta anförs för och emot den rådande ordningen med lekmän inblandande i rättstillämpningen samt framföra min egna blygsamma och högst personliga åsikt i frågan. Innan en sådan diskussion tar vid, kan det dock vara av värde att säga något om hur systemet är uppbyggt i nuläget, även om en sådan redogörelse bör vara begränsad till sin omfattning för att inte betunga framställningen i alltför stor utsträckning.

Det nuvarande nämndemannasystemet

En nämndeman är en ledamot av rätten som inte är juridiskt skolad. De tillhör övergruppen lekmannadomare, där även de så kallade sakkunniga ledamöterna och intresseledamöterna anses ingå. De senare anses kunna bidra med särskild kunskap respektive partsrepresentation till rätten i målen de förekommer i, medan nämndemännen så att säga kommer som de är. Nämndemän förekommer som ledamöter i rätten i tingsrätt, hovrätt, förvaltningsrätt och i viss utsträckning i kammarrätt. I tingsrätt och förvaltningsrätt är nämndemännen allt som oftast i majoritet i förhållande till juristdomaren/na, medan det förhåller sig på motsatt sätt i överrätterna. Nämndemän förekommer däremot i långt ifrån alla mål som kommer undan domstolarnas prövning. I de allmänna domstolarna deltar nämndemän i brottmål och vissa familjerättsliga mål, dock inte i förmögenhetsrättsliga tvistemål. I förvaltningsdomstolarna är upplägget något mer invecklat.

Varför har vi nämndemän?

Sverige är på intet sätt unikt vad gäller lekmannarepresentation i domstolarna. Den historiska bakgrunden till detta system är allt för invecklad för att gå in på närmare, men idéer om att skydda den ”lilla människan” från godtyckligt dömande av representanter för överhögheten är en bärande tanke i flera rättssystem.

Att bli dömd av sina ”jämlikar” var således ett sätt att garantera den enskildes rättssäkerhet och ge denne möjlighet att slå vakt om sina intressen gentemot den styrande makten. Detta argument kan dock svårligen sägas väga så tungt i vår samtid där det, i vart fall i Sverige, råder relativt vattentäta skott mellan den styrande och den dömande makten och där vår svenska domarkår knappast kan sägas tillhöra någon samhällelig maktelit.

Vilka argument återstår då? Åtskilliga. I den handbok för nämndemän som är författad av Domstolsverket är nämndemannasystemet ”ett sätt för allmänheten att få insyn i domstolarnas verksamhet och att bidra till allmänhetens förtroende för rättsskipningen.” Med risk för att anlägga en partisk ton får dessa argument enligt undertecknad anses väga tämligen lätt. Särskilt lätt väger insynsargumentet och det av två anledningar. För det första är huvudförhandlingar i rättegångar till allra största del öppna för allmänheten och avkunnade domar som huvudregel offentliga handlingar. En invändning skulle möjligtvis kunna vara att allmänheten inte får närvara under rättens överläggning inför avkunnande av dom, men vad som förekommer där omfattas ju av sekretess varför en nämndeman ändå inte får göra vad som sagts känt för allmänheten. För det andra är det just dömandet som nämndemännen är där för att delta i. Själva insynen i den dömande verksamheten kunde istället lösas på andra sätt än att lekmän ska behöva ta sig an dömandet. Det andra argumentet, att nämndemannasystemet skulle öka allmänhetens förtroende för rättskipningen, förtjänar att granskas i ljuset av den omtalade Solnadomen.

Mer om nämndemannasystemets funktion

Men finns det inga vettiga skäl för ett nämndemannasystem då? Jo absolut. Det allra bästa argumentet enligt mig är ett högst konservativt sådant. Nämndemannasystemet är en månghundraårig tradition inom den svenska rättstillämpningen och något hot mot rikets ställning som rättsstat utgör det knappast. En överväldigande majoritet av alla nämndemän är säkerligen mycket noggranna med att fullfölja sin plikt att döma i enlighet med svensk rätt med nit och redlighet. De avarter till domar som några stollar till nämndemän vid exempelvis Solna tingsrätt vräker ur sig kan utan större svårigheter korrigeras av högre rätt.

Ett annat mycket legitimt argument är att kollegialt dömande leder till att rätts- och bevisfrågor får en mer allsidig och nyanserad belysning när flera ledamöter ska komma fram till en gemensam dom. Detta förutsätter naturligtvis inte att rätten till tre fjärdedelar ska bestå av lekmän, men det måste vara behäftat med stora administrativa svårigheter att till exempel ha flera lagfarna domare i varje brottmål. Ett liknande argument för nämndemäns inblandning i den dömande verksamheten är att den lagfarne domaren tvingas förklara och förtydliga sina rättsliga ställningstaganden för lekmännen, vilket bör resultera i mer pedagogiska och utförliga domskäl, något som förhoppningsvis kan bidra till en ökad transparens i den dömande verksamheten. Transparens är jättebra, särskilt när det är fråga om att staten straffar sina medborgare av olika anledningar.

Politiskt tillsatta nämndemän?

En betydligt mer svårberättigad aspekt av nämndemannasystemet är att nämndemän är politiskt tillsatta av kommuner och landsting och sedan utnämnda i proportion till partiets lokala röststöd. Något bärande skäl för denna ordning är svår att hitta. För allmänheten riskerar detta att ge sken av att systemet skulle vara uppbyggt på idén att nämndemännen ska ta med sig sin partipolitik in i rättssalen och låta den påverka dömandet. Något som självklart absolut inte får förekomma.

Det skulle möjligtvis gå att hävda att detta system ger den fördelning av nämndemän som bäst återspeglar det allmänna rättsmedvetandet i domstolarna. Mot detta kan invändas att det alltid så diffusa ”allmänna rättsmedvetandet” i de allra flesta fall inte har att göra i en domstol som utövar offentlig makt, som i sin tur ska utövas under lagarna (RF 1:1). Än mindre ska några partipolitiska utgångspunkter tillåtas inverka på den dömande verksamheten. Det är ju först när allmänhetens rättskänsla manifesteras i lagstiftning genom vår representativa demokrati, som våra rättstillämpande myndigheter är skyldiga att faktiskt beakta den. Det blir alltså svårt att se vad en legitim poäng med det nuvarande systemet för tillsättande av nämndemän överhuvudtaget skulle vara. Summan av kardemumman är att undertecknad säger ”okej!” till nämndemän men vänligt men bestämt ”nej!” till att de ska vara politiskt tillsatta.

Text: Morgan Ödman. Bild: Wikimedia Commons.

Studierådets granskning av fördjupningskurserna

Studierådet har i en skrivelse till fakultetsnämnden presenterat förslag på förbättringar i upplägget för fördjupningskurserna på juridikutbildningen. Rapporten är resultatet av en granskning som påbörjades under våren 2017 där det nuvarande upplägget för fördjupningskurser har jämförts med Juridiska föreningens åsiktsprogram.

Som juriststudenternas representant vid fakulteten driver Studierådet många frågor på många olika håll. Mot bakgrund av de åsikter och önskemål som kommit fram genom Juridiska föreningens åsiktsprogram, har studierådets ledamöter valt att driva en fråga som påverkar samtliga studenter på Uppsalas juristutbildning: upplägget för fördjupningskurserna. Granskningen är en del i Studierådets studieförbättrande verksamhet och har nyligen presenterats för Fakultetsnämnden, fakultetens högsta beslutande organ, i form av en skrivelse. Skrivelsen innehåller förslag på fyra punkter där upplägget för fördjupningskurserna kan ändras till att bättre passa studenternas önskemål, så som de kommit till uttryck i åsiktsprogrammet.

Det första förslaget handlar om hur utbudet för fördjupningskurserna bestäms. Istället för det poolsystem som idag används, där det urval av kurser som sedan kan sökas av studenterna förhandlas fram internt mellan de kursföreståndare som vill ge kurser, anser Studierådet att det bör vara studenternas efterfrågan som avgör vilka kurser som ska kunna sökas. Det skulle leda till att studenternas önskemål får betydligt större betydelse när utbudet av fördjupningskurserna fastställs.

Det andra förslaget behandlar RoA:n (kursen Rättshistoria och Allmän rättslära som i dagsläget är en obligatorisk fördjupningskurs). Studierådet menar att kursen bör fråntas sin status som obligatorisk kurs på fördjupningsterminerna och istället integreras helt och hållet i grundutbildningen. Kursens delmoment som handlar om uppsatsskrivning och juridisk metodlära föreslås också göras om till en ickeobligatorisk kurs på 15 hp - allt för att öka varje students möjlighet att utforma sin egen utbildning.

Det föreslås också att kravet på att läsa en 30 hp-kurs på fördjupningsnivå ska avskaffas. Detta är för att möjligheten till bredare specialisering, och möjligheten att lägga upp fördjupningsterminerna efter varje students egna önskemål, skulle öka. Idag motiveras kravet på att läsa en 30 hp-kurs framför allt av att dessa kurser innehåller ett uppsatsmoment om 15 hp, vilket skulle vara en förberedelse inför examensuppsatsen. Studierådet föreslår därför att 15 hp-kurser orienterade mot uppsatsskrivning ska erbjudas som ett alternativ till detta.

Slutligen ges ett fjärde förslag om att valbara praktikkurser bör införas. Det innebär att studenter föreslås kunna tillgodogöra sig högskolepoäng genom praktik. Eftersom juristprogrammet är en yrkesutbildning anser studierådet att det skulle vara bra att erbjuda fler möjligheter till arbetslivserfarenhet inom ramen för utbildningen.

Men Studierådet har förstås också mycket annan verksamhet! Allt från att anordna events där studenter kan byta kurslitteratur till att organisera PM-kvällar och mentorsprogram för nya studenter - det finns många sätt som studierådet kan vara till nytta. Just nu planeras till exempel ett event i samarbete med FEMJUR, där frågan om institutionens ansvar i kölvattnet av #medvilkenrätt kommer att diskuteras. Mer info om detta är att vänta, så stay tuned!

Allt gott från Studierådet!

Great change is here.

Linklaters

Are you ready?

CAREERS IN GLOBAL LAW

Find out more at careers.linklaters.com

LinklatersSweden

LinklatersSweden

Juridik i örat?

PJ möter Patrik Bremdal och Moa Kindström Dahlin från T1-podden

Press Judicatas redaktörsstab (Morgan Ödman och Alexander Zanton) träffade Uppsala universitets Moa Kindström Dahlin och Patrik Bremdal, båda lektorer i offentlig rätt och verksamma på juristprogrammet i Uppsala, för ett samtal som bland annat kretsade kring juristens roll i samhället, vikten av förståelse för den konstitutionella rätten och om deras podd för nyblivna juriststudenter, T1-podden!

Vi träffas efter lunch i JF:s källarlokal på Ihregården, själva hjärtat i föreningens operativa verksamhet. Efter att ha utbytt erforderliga hälsningsfraser och ombesörjt servering av det ack så välbehövliga eftermiddagskaffet, börjar vi med att fråga varför Moa och Patrik sökte sig till juristprogrammet till att börja med.

– Det hade inget att göra med att jag ville bli jurist, säger Moa. Jag hade egentligen tänkt studera journalistik, men för det krävdes att man hade läst ett år på en annan universitetsutbildning. Men när det året tog slut var jag fast.
– För mig var det drömmen om att bli försvarsadvokat som tidigt gjorde att jag ville bli jurist, säger Patrik. Jag fastnade i TV-serien om Perry Mason (svunna tiders Suits förklarar Patrik) som gav upphov till intresset för försvararyrket. Sen levde drömmen om att bli jurist kvar i lite olika skepnader och juristprogrammet var det naturliga valet för mig.

Varför akademikerbanan och varför föll valet på den konstitutionella rätten?
– Det var på grund av mitt politiska intresse, säger Patrik. Det är just skärningspunkten mellan politik och juridik som intresserar mig mest. Intresset för akademikerbanan kom under slutskedet av juristutbildningen på en fördjupningskurs i konstitutionell rätt där Thomas Bull (justitieråd i HFD och medförfattare till Regeringsformen – En kommentar m.m. reds. anm.) var lärare. Han uppmuntrade mig att fundera på att doktorera och efter ett år borta från universitetet insåg jag att det var det jag ville göra.

– När jag läste på juristprogrammet i Stockholm hade jag en mentor som jobbade på förvaltningsrätten i Stockholm vilket ledde till ett sommarjobb där under studietiden, säger Moa. Jag blev sedan kvar där som tillsvidareanställd men så småningom sökte jag mig till doktorandutbildningen i Stockholm. Min avhandling behandlade den rättsliga regleringen av psykiatrisk tvångsvård. När man forskar om just tvångsvård är rättighetsperspektivet ständigt närvarande. Det blev min ingång till den konstitutionella rätten.

Om vi nu bortser från juridiken, vad är det roligaste med att undervisa på T1?
– Det är helt klart att få träffa förstaårsstudenterna, säger Patrik. De är entusiastiska och deras förmåga att identifiera juridiska problem är fortfarande under utveckling vilket leder till oväntade spår under seminarierna. Men det är just utvecklingen, från en grupp lite vilsna själar i början av terminen till duktiga studenter med en ökad förståelse för den konstitutionella rätten i slutet, som är så givande. Skillnaden är monumental mot senare terminer.
– Utmaningen som lärare på T1 är just att leda gruppen i rätt riktning och hjälpa studenterna att strukturera sina juridiska resonemang, inflikar Moa. Det är också det som gör det så roligt, att få lotsa in studenterna i den juridiska världen där man måste lära sig ett speciellt språk och man kan inte ägna sig åt löst tyckande utan måste förankra sina resonemang i rättskällorna. Att få vara med så tidigt i den processen är extremt spännande.

Och de största utmaningarna?
– Den största utmaningen är lite samma sak som gör undervisningen och arbetet i övrigt på första terminen så roligt, menar Moa. Att hitta ett sätt att leda seminariegruppen så att alla blir delaktiga och lär sig på bästa sätt. Att få dem som gärna pratar mycket att ta steg tillbaka och uppmana de som håller sig lite grann i bakgrunden att våga ta ton i klassrummet. En annan utmaning är att få studenterna att på ett tidigt stadium förstå att det finns många olika vägar att gå som jurist. Man måste inte stöpas i samma form, till att se ut på ett visst sätt – som stereotypen av ”en jurist” – eller att jobba med de traditionella juristyrkena. Vi jobbar också mycket med att försöka formulera vårt utbildaransvar i ljuset av de problem med sexuella trakasserier som uppdagats i juristbranschen.

– Vi från universitetets sida har ett ansvar för vilka jurister vi så att säga släpper ut i samhället. Kan vi då skapa en värdegrund som fäster sig i våra studenter kommer det förhoppningsvis förändra de strukturella problem som finns i branschen till det bättre, inflikar Patrik.
– Det gäller inte bara frågor om kränkande behandling i arbetslivet, fortsätter Moa. I dagens politiska klimat, där politiker förslår lösningar som många gånger strider mot offentligrättsliga principer och bestämmelser, blir det allt viktigare med jurister som förstår den konstitutionella rätten, deltar i samhällsdebatten och försvarar rättsstaten och de mänskliga rättigheterna.

Nu producerar ni T1-podden tillsammans, var fick ni idén ifrån och vad är syftet med podden?
– Podden är Carl-Fredrik Bergströms tankefoster, säger Moa. Grundtanken med podden var att hitta ett sätt inkludera campus Gotland genom att skapa ett gemensamt forum för studenterna både i Uppsala och på Gotland. När jag och Patrik blev tillfrågade tyckte vi att det lät som en jätterolig idé och satte igång direkt. Det var framförallt möjligheten att få ha en podd för nya studenter där man förutom kursen kunde beröra samhällsaktuella händelser ur ett juridiskt perspektiv för att få de nya studenterna att förstå hur mycket juridik det finns. Det kan även finnas en pedagogisk poäng i att trycka mer på den konstitutionella rättens ständiga aktualitet i samhället, i synnerhet alldeles i inledningen av utbildningen.
– Till exempel har vi i podden berört frågor som nazistdemonstrationen i Göteborg, IT-skandalen och debatten om tiggeriförbud ur ett konstitutionellrättsligt perspektiv, säger Patrik. Men vi har även spelat in ett avsnitt i kölvattnet av #metoo där fokus låg även på annat än de juridiska frågeställningar som händelserna gav upphov till, framförallt juristens roll och ansvar ur ett samhällsperspektiv. Men vi har också gjort podd-avsnitt med mer anknytning till juridikstudierna i sig, till exempel vår podd om studieteknik som ligger uppe och en tenta-podd som snart ska publiceras på nytt.

När den här artikeln kommer ut har vi även hunnit publicera en EU-podd där Carl-Fredrik medverkar och studenterna har haft möjlighet att skicka in frågor. Framöver har vi även planer på att spela in en podd om lagrådet och deras roll i lagstiftningsprocessen där vi förmodligen kommer få besök av en gäst med särskild insyn i lagrådets verksamhet. Lagrådet har på sistone kritiserat ett antal uppmärksammade lagförslag och en viktig fråga är hur politikerna ställer sig till kritiken.

Och slutligen, var hittar man er podd?
-På Itunes, CastBox och på flera andra ställen där poddar finns.

Redaktionen tackar Moa och Patrik för samtalet och önskar dem ett stort lycka till med podden i fortsättningen. Vi rekommenderar även podden för studenter på högre terminer som vill fräscha upp sina konstitutionellrättsliga kunskaper, vill känna nostalgi över tiden innan juridiken likt en tung, våt filt lade sig över deras sinnen eller helt enkelt vill lyssna på en högintressant och välproducerad podcast!

Foto: Max Marcus.

Sätt kurs mot en långsiktig karriär.

På Cederquist är hållbarhet ett självklart fokus.

För oss som advokatbyrå innebär det tre saker. Dels att vi bygger långsiktiga relationer med våra kunder, något som bidrar till att vi själva utvecklar våra kunskaper. Dels att vi tänker på våra medarbetare, vilket innebär att vi arbetar hårt, men respekterar ditt behov av fritid och avkoppling. Och slutligen, förstås, att vi alltid agerar med miljön i åtanke.

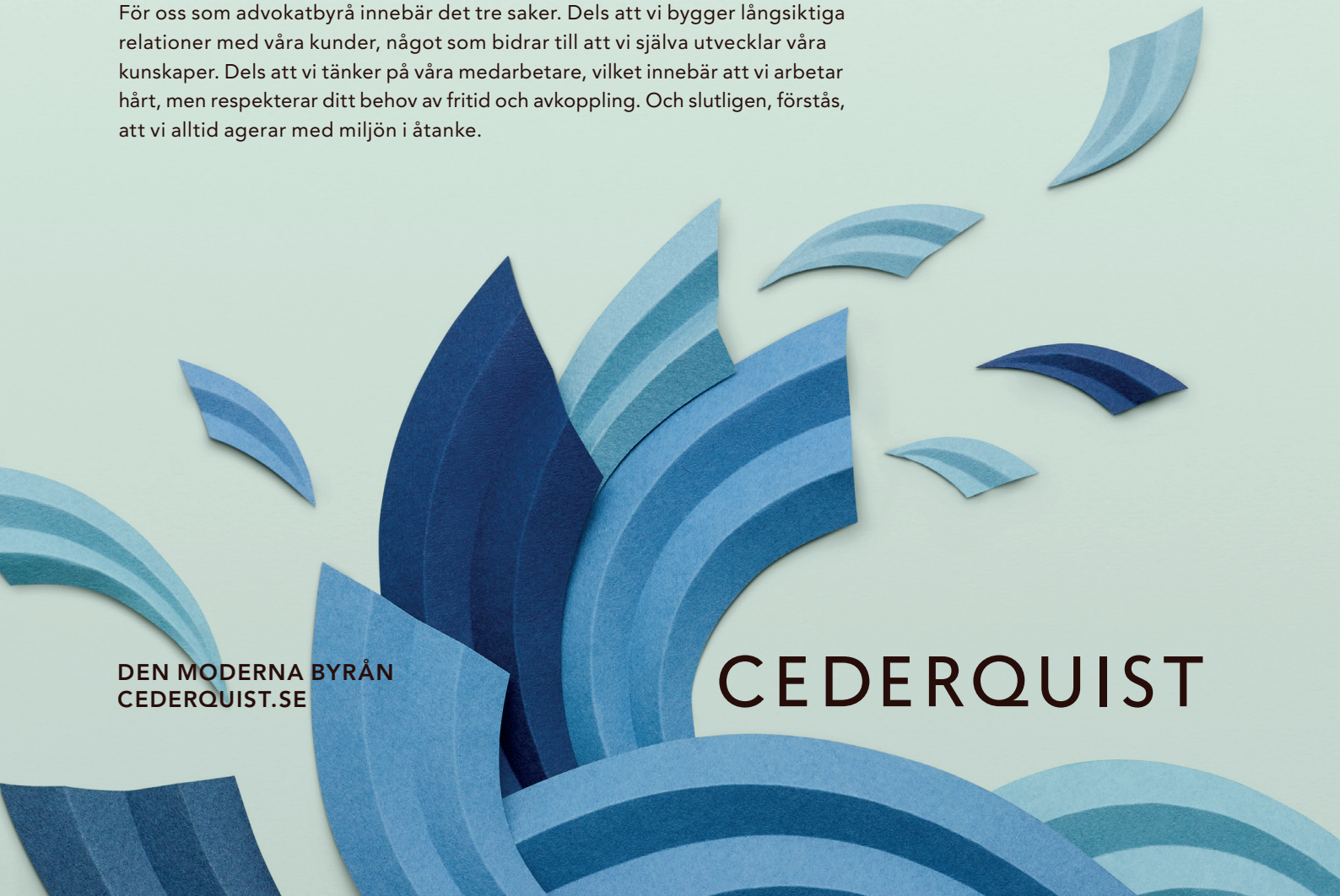

DEN MODERNA BYRÅN
CEDERQUIST.SE

CEDERQUIST

Rätt och etikett

En guide till de rättigheter som kan bli relevanta på småtimmarna

I en äldre upplaga av Press Judicata (#2 2017) rapporterades det om en anonym krogägare som hade skrivit in till Juridiska fakulteten för att meddela att juriststudenter var de värsta kunderna krogägaren hade. Redaktionen har full förståelse för att studenten efter många timmars hårda studier gärna vill visa upp de nyfunna kunskaperna. Samtidigt anser redaktionen att det bästa tillfället för detta inte är att högt upplysa ordningsvakterna på nationen om alla de konventionsstadgade friheter studenten har, som svar på vaktens uppmaning att studenten bör lägga undan sin fickplunta och vänligen lämna lokalen.

Med anledning av detta, och då våren bjuder på högtider där konsumtion av rusdrycker i stora mängder snarare är regel än undantag, vill PJ ge lite råd gällande juriststudentens *rätt och etikett*.

Cykla alkoholpåverkad

Att cykla alkoholpåverkad, i folkmun kallat ”styrfylla”, är trots de många rykten som finns kring handlingen inte straffbelagt. Visserligen finns det diverse föreskrifter på området, bland annat ett krav på cykellyse, men det finns inget särskilt straff som kan utdömas enbart för att någon berusat framfört en cykel. ”Klartt och betartt” med andra ord, kanske du som läsare nu tänker? Icke.

Den överförfriskade studenten kan däremot dömas för vårdslöshet i trafik enligt 1 § lagen om straff för vissa trafikbrott, om cyklisten skulle vara för mycket av en fara för sig själv och andra. Skäl finns med andra ord för att kanske inte ta cykeln till valborgsfirandet, om studenten misstänker att den inte kommer att kunna framföras på ett ansvarsfullt sätt på hemvägen. Med lite tur kanske ett välvilligt väder erbjuder en behaglig promenad hem, och skulle vädret eller andra omständigheter tala emot kan studenten nog unna sig en taxi hem. Den extra utgiften kan trots allt vägas upp av något färre nationsluncher, och att 01:50-shoten natten därpå avstås från.

Äganderätten mot kommunens alkoholförbud

I centrala delar av Uppsala råder ett alkoholförbud på offentlig plats. Enligt 11 § i kommunens lokala ordningsföreskrifter får därmed varken starksprit, vin eller folk-/starköl konsumeras inom det förbudbelagda området, annat än i

samband med tillåten utskänkning. Vid överträdelse riskerar gärningsmannen dels att bli av med rusdrycken, dels att behöva böta för nöjet.

Somliga studenter kan här dra sig till minne inte bara RF 2:18, utan även Europakonventionens tilläggsprotokoll 1 artikel 1. Att mot ordningsmakten försöka hävda denna grundlagsskyddade äganderätt är dock, både juridiskt och moraliskt, att avråda från. Tro oss: det kommer inte gå bra.

Att kommunen väljer att inte genomdriva alkoholförbudet i Ekoparken, vilket skulle kunna antas ske även detta år, är inte heller ett argument för att få dricka; på allmän plats i allmänhet, eller i nationsköerna i synnerhet.

Långa efterfester

Många studenter bor i hyresrätter av diverse slag, inte sällan i korridorer med tunna väggar och där ljudet från hemmastereon färdas lite för enkelt genom huset. I JB 12 kap. finns reglerna kring hyreslokaler, och 42 § p. 6 anger bland annat, med hänvisning till 25 § att en hyresrätt kan förverkas (kontraktet sägas upp) om hyresgästen utsätter omgivningen för sådana ”störningar i boendet” som omgivningen inte skäligen bör tåla. 25 § anger i 2 st. att om sådana störningar förekommer ska hyresvärden ge hyresgästen en tillsägelse.

Att en tillsägelse ska ges vid störningen bör, ur ett etiskt perspektiv, inte likställas med ex. fotbollens gula kort. Redaktionen avråder starkt från att dessa varningar från hyresvärden tillämpas som något acceptabelt pris för att få hålla efterfest fram till 4 på morgonen.

Hemfridsbrott på tveksam korridorsefterfest

Klockan är 02:30, och du och din nyfunne bästa vän sedan 25 minuter tillbaka ska på efterfest i [känt studentområde]. Ni kliver in i korridoren ingen av er känner någon som bor i, och hamnar till slut i en soffa i ett av rummen. Men hur ser ert uppehälle ut, rent juridiskt? Ett hemfridsbrott enligt BrB 4:6 hade ju varit ett olyckligt sätt att sparka igång denna nyfunna vänskap.

Först kan det sägas att en sådan situation aktualiserar en myriad av frågor kring social adekvans, uppsåt och andra fina termer ni yngre studenter kommer traggla på T4. Bevisproblematiken i dimman är ej heller att förglömma. Men är det ens ett lagbrott? Som alltid så beror det på, även om det troligtvis skulle luta mot ett nej, åtminstone tills du blir utkastad morgonen därpå.

Etiketten skulle däremot kunna säga att om någon varit så vänlig att erbjuda ett alltför stort antal främlingar sin boning, oaktat värdens omgivnings åsikter om detta, är det en vänlig gest att iaktta samma försiktighet som i mer städade förhållanden. Inte minst är det en lättnad för stackaren som morgonen efter inser vad hen faktiskt har gjort.

Bara för att du får, betyder inte att du bör

Låna ID för att slippa betala gästleg

”Jag och mina 8 närmaste kompisar från hemorten är rätt lika, vi kan låta nationskort och leg vandra bakåt i kön så slipper vi pröjsa för gästleg!”. Inte bara skulle detta utgöra ett missbruk av urkund enligt BrB 15:12 1 st., och därmed vara att starkt avråda från, det är även logistiskt ett ganska opraktiskt upplägg. Inte minst när legitimationens innehavare plötsligt försvinner (vilket personer på utekvällar av dessa slag ofta är benägna att göra), eller när legitimationen likt den verkliga frasen i en visklek försvinner under vandringen bakåt i kön.

Att lägga 70 kronor på ett gästleg kan kännas jobbigt om det endast ska användas en kväll,

men rådet från redaktionen är snarare att övertala vännerna att välja bort en regnig 15+-dag i juli och välja att ta den semesterdagen redan nu. Valborg i Uppsala är trots allt bättre än ett något varmare novemberväder. För dig som har vänner som kommer/funderar att komma på besök rekommenderar PJ ett besök på kuratorskonventets hemsida. Där finns all info om hur du gör för att få in dina utomuppsaliensiska vänner på våra studentnationer.

Inträde på nation: ett ogiltigt avtal?
Den kreative T2:an skulle här möjligtvis hävda dels 31 § AvtL (ocker) och mena att den långa kön är ett trångmål, dels förutsättningsläran och mena att kompisgänget/kvällens tilltänkta ragg inte var på plats. Lika lite som argumentationen skulle hålla på en tenta kommer den plocka sympatipoäng från vakter som redan stått ut med det mesta under dagen. Försök inte ens.

Jag tog med mig böckerna till nationen för att plugga, men mina vänner kallar mig tråkig och tar dem från mig. Är det stöld enligt BrB 8:1?
Rättsligt är det troligtvis inte tal om någon stöld, utan det skulle sannolikt gå som egenmäktigt förfarande enligt 8:8 då dina vänner troligtvis saknar tillägnelseuppsåt. Trots detta rekommenderar dock redaktionen följande: lägg in böckerna i garderoben och ha kul. Plugga gör man sällan särskilt bra på nationsklubb ändå, och dina vänner har kanske en poäng i det här fallet.

Text: Alexander Zanton. Bilder: Unsplash.com.

Vill du göra skillnad?

I tre decennier har vi genom att förena erfarenhet och innovation bidragit till att utveckla företag, organisationer och samhället i stort. Vi bevarar vår ledande position genom att rekrytera, utveckla och behålla de mest passionerade juristtalangerna.

Vi är stolta över att landets juriststudenter 16 år i rad har utnämnt Mannheimer Swartling till den mest attraktiva advokatbyrån.

Besök oss på Facebook och LinkedIn.

MANNHEIMERSWARTLING.SE

MANNHEIMER SWARTLING

Något om en ändring av grundlagen

Text av Alexander Zanton

Nackdelen med få nummer per år är att när väl de artiklar som planerats under terminen publiceras, finns risken för att omständigheterna förändrats och ämnet blivit mindre relevant. Så har möjligtvis nu skett, i och med att Alliansen verkar ha svängt i frågan och inte längre ger sitt stöd till förslaget. I och med att detta dock är en fråga som sannolikt kommer att dyka upp igen i framtiden, vill redaktionen ändå publicera en redogörelse för de ändringar av Tryckfrihetsförordningen och Yttrandefrihetsgrundlagen som regeringen har lagt fram.

Lexbase-problemet

En av förändringarna som föreslagits är för att bemöta den problematik regeringen sett med sidor som Lexbase, en databas med information om enskildas brottshistorik. Att ha denna information så pass lättillgängligt har ifrågasatts: dels ur ett integritetsperspektiv, dels för att den enskilde riskerar att förbli stämplad som brottsling även efter avtjänat straff. I prop. 2017/18:49 lyfte regeringen fram att sådana öppna databaser närmast är att likställa med ett belastningsregister i privat regi, och jämförde med polisens belastningsregister som skyddas av absolut sekretess.

Det förslag som regeringen lagt fram i proposition 2017/18:49 gällande ”Lexbase-problematiken” innebär att grundlagsskyddet för vissa söktjänster begränsas. Enligt förslaget ska en delegationsbestämmelse införas, varigenom det i lag ska vara möjligt att reglera om förbud mot offentliggörande av personuppgifter som avslöjar bland annat etniskt ursprung, politiska åsikter, personuppgifter om personen har begått lagöverträdelser/förekommit i fällande domar i brott, mm. Detta gäller dock endast i de fall där uppgifterna ingår i en sammanställning som ordnats så att det är möjligt att söka eller sammanställa uppgifterna, samt att det med hänsyn till de former som informationen hålls tillgänglig finns särskilda risker för otillbörliga intrång i den enskildas integritet.

Förslaget möttes av kritik från flera remissinstanser. Bland annat ansåg Hovrätten över Skåne och Blekinge att förslaget stred mot förbudet mot censur, i och med att det tar sikte på att hindra publicering innan den görs tillgänglig för allmänheten. Myndigheten för press, radio och tv samt Sveriges Radio ansåg att förslaget ger stort tolkningsutrymme, vilket leder till rättslig osäkerhet, särskilt i förhållande till meddelarskyddet. Även JK och Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet ansåg att regleringen var för oprecis och därför inte godtagbar.

I propositionen nämndes även de rättsdatabaser

som tillhandahåller liknande uppgifter. Regeringen ansåg dock att rättsdatabaser som ”uppenbart riktar sig till en krets som på professionella grunder har ett berättigat behov av de aktuella uppgifterna” bör falla utanför bestämmelsens tillämpningsområde. Uppsalastudenternas tillgång till Karnov och Zeteo torde med andra ord inte vara hotad även om dessa lagändringar skulle ske. Dessutom berördes påverkan på de sammanställningar som ibland publiceras i traditionell massmedia, där SVT och Svenska Journalistförbundet uttryckte sin oro för att utrymmet för publicering av personuppgifter kunde inskränkas genom förslaget.

Regeringen framhöll som svar att det för dem var av största vikt att ”seriös, granskande journalistik” inte på något sätt skulle hämmas den nya regleringen. Mediegrundlagskommittén menade att det måste betraktas som uteslutet att uppgiftssamlingar i sådana verksamheter skulle utgöra ett sådant otillbörligt intrång i den enskildes personliga integritet som avses med bestämmelsen. Vad som ska anses som ”seriös, granskande journalistik” kan dock i författarens mening vara en svår gränsdragning, och är kanske inte en fråga som bör avgöras politiskt.

[...]av största vikt ”att seriös, granskande journalistik” inte skulle hämmas.

Den kritik som lagrådet förde fram riktade sig dock inte mot de tidigare berörda frågorna. Lagrådet menade att de föreslagna 14:5 TF och 12:3 YGL förutsätter att bestämmelser med rättigheter för juridiska personer finns och föreskriver att dessa rättigheter kan begränsas genom lag. Denna förutsättning menar lagrådet är inte uppfylld. Rättigheterna gäller ”var och en”, vilket enligt den föredragning som lagrådet fick endast omfattar fysiska personer. Här kan dock tilläggas att även icke-medborgare omfattas av grundlagsskyddet.

Utgivaransvaret för databaser

Den föreslagna regeländringen innebär att har ett uttalande funnits på en webbplats i mer än ett års tid, ska den ansvarige utgivaren kunna freda sig från ansvar. Om den ansvarige inom en viss period tar bort det brottsliga yttrandet, ska denne inte drabbas av en påföljd. Den föreslagna tidsgränsen var två veckor från att den ansvarige meddelats om begäran av JK eller målsäganden. Skulle den ansvarige däremot underlåta att vidta åtgärden ska informationen anses ha publicerats på nytt, och ansvarsfriheten kan inte längre åberopas.

Även detta förslag har mött kritik. JK har nämnt den bevissvårighet som skulle uppstå, och förespråkade en lösning där utgivaren själv måste kunna visa att publiceringen gjordes för mer än ett år sedan. Kommittén valde dock inte att följa JKs förslag.

Även organisationen Juridikfronten har varit väldigt kritisk mot förslaget, och menade bland annat att arbetet mot näthat skulle försvåras och att äldre publiceringar, som är att anse som brottsliga, kan spridas fritt under 14 dagars-fristen.

Slutkommentarer

De nämnda ändringarna är givetvis inte de enda förslagen till ändringar i TF och YGL. Ändringarna är dock de som har varit mest omtalade i den allmänna debatten, och troligtvis även anledningen till att Alliansen nu har frånträtt förslaget.

I och med att nästa val närmar sig med stora kliv är det sannolikt att något nytt förslag inte kommer att hinna tas fram och röstas igenom innan valet, och ändringarna i TF och YGL får vänta till åtminstone 2022. Och sett till den stora kritik som riktats mot förslaget kan det ändå anses vara, trots ett till viss del otillfredsställande rättsläge idag, lämpligt.

Bild: Unsplash.com.

VINGE

HALLVARSSON & HALVARSSON

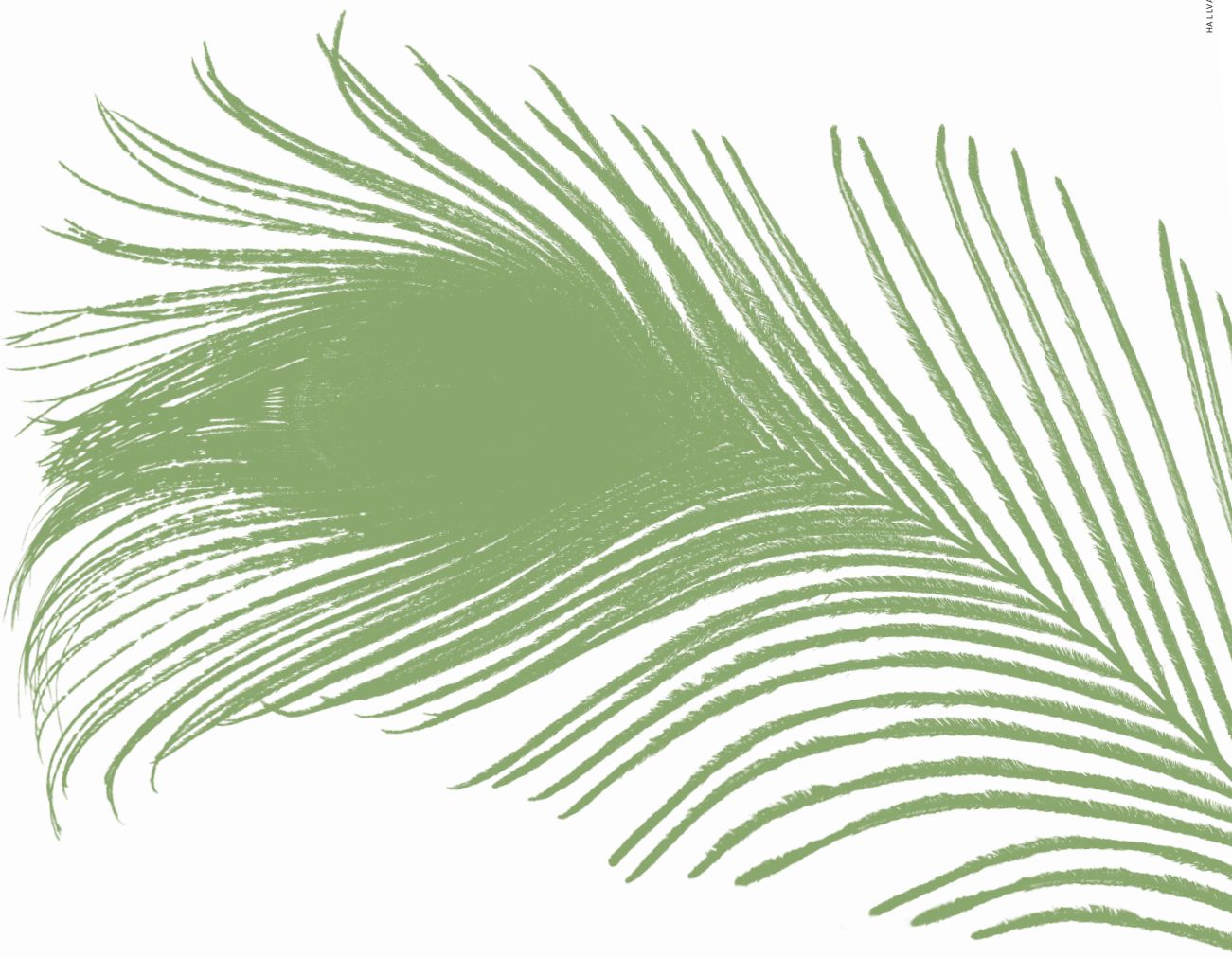

Vingeveckan

Ger dig ett fågelperspektiv på livet som jurist

Du vet säkert att många av Sveriges mest fullfjädrade experter inom affärsjuridik finns på Vinge. Men kanske du undrar hur vardagen ser ut för oss som arbetar här. Svaret finns närmare till hands än du tror – Vingeveckan.

Under fyra dagar guidar vi dig på en spännande resa genom advokatyrket. Du får ett fågelperspektiv på hur det praktiska livet som jurist på toppnivå fungerar. Vi bjuder på ett fullmatat program. Du får djupdyka ner i praktikfall, delta i workshops och lyssna på paneldebatter. Teori varvas med praktik. Frågor får svar. Allvar blandas med skratt.

Vingeveckan 4–7 september 2018

Ansök senast 20 maj 2018 på vinge.se/vingeveckan

Stockholm Göteborg Malmö Helsingborg Bryssel

Våren nalkas. Dags för Lunchjuristens årliga glasstest!

Det som började som en nödlösning på grund av tidsbrist har blivit en återkommande tradition. Nu är det hög tid för Lunchjuristens årliga glasstest! Årets glass är den nya Marabou-struten. Den består av vaniljglass toppad med Marabouchoklad och bitar av Marabouchoklad. Som sådan är glassen ganska trist. Det speciella är just Marabouchokladen. Jag jämförde med en Marabouchokladkaka och kan konstatera att chokladen på och i glassen faktiskt smakar likt Marabou.

Jag är ingen fantast av GB:s strutar och tycker att man borde göra om receptet för just strutarna. Vaniljglassen var len och god. I och med att det speciella med glassen var just Marabouchokladen tycker jag att chokladen hade kunnat få en mer framträdande roll och att det hade kunnat vara mer choklad, alternativt att GB gjort en chokladglass med smak av Marabou istället för vaniljglass.

Jag noterar att jag skrivit Marabou nio gånger. Det kan framstå som att jag fått betalt av Marabou för att göra reklam för dem, tyvärr är så inte fallet. Avslutningsvis kan tilläggas att jag inte tycker att Marabou är den godaste chokladen och att det skulle vara spännande med samarbeten från andra chokladmärken. Varför inte Lindt till exempel?

Betyget blir B+.

//Lunchjuristen

Bild: Unsplash.com. Bilden har inget med den aktuella glassen att göra.

Together we make a mark

Framtiden för juridik är gränsöverskridande. Vill du vara en del av ett ambitiöst team som gör skillnad över hela världen? Välkommen med din ansökan.

Just nu söker vi jurister till M&A, Capital Markets och Banking.
Ansök snarast på **https://www.whitecase.com/careers/stockholm**

WHITE & CASE

B Posttidning

hamilton

A powerhouse with specialists who will challenge and inspire you

Hamilton tillhör de ledande affärsjuridiska firmorna i Sverige. Hos oss får du tillgång till ledande, branschkunniga jurister och ett omfattande kontaktnät som ger dig goda förutsättningar att lyckas inom affärsjuridik. Vi arbetar med spännande och komplexa uppdrag som innebär dagliga utmaningar och där du ges möjlighet att bygga din kompetens. Du får även tillgång till intern och extern individanpassad utbildning och du ingår i ett mentorskap som ger dig goda förutsättningar för en professionell karriärutveckling. Sammantaget bidrar det till en kunskapsintensiv, utmanande och inspirerande arbetsplats. Om du siktar högt så har du alla möjligheter att lyckas hos oss!

Följ oss på

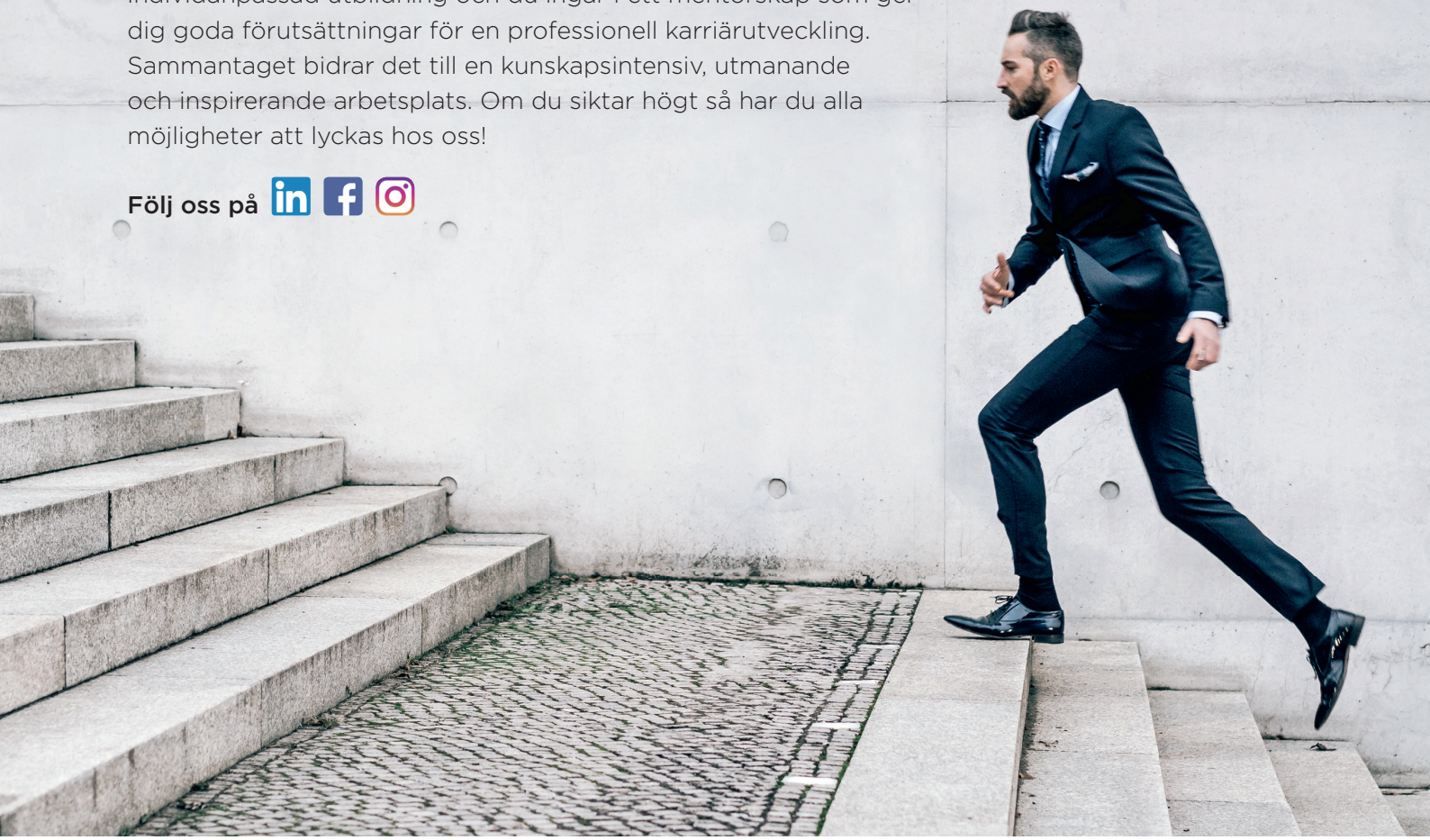

Corporate | M&A • Banking & Finance • Capital Markets
Real Estate • Dispute Resolution • Restructuring & Insolvency
Competition & Public Procurement • Employment • TMT | IP